

ישראל נותנת הזדמנות לתכנית טראמפ למרות שהמגמות בעזה מנוגדות למטרותיה

written by מאיר בן שבת | 08.01.2026

גם אם לא גרם לנזק או לנפגעים, שיגורה של רקטה ממרחב העיר עזה לעבר שטח ישראל אתמול, לאחר יותר משנתיים של לחימה נמרצת ברצועה, איננו אירוע שצריך להתקבל בשוויון נפש בארץ. התגובה הצבאית לכך, תקיפה ממוקדת של נקודת השיגור, אינה מתאימה לעידן שלאחר 7 באוקטובר, וגם לא תקיפה נקודתית נוספת על מחבלי חמאס ברצועה. זה מעביר מסר של השלמה עם המציאות, ועלולה לסלול דרך לעיצוב משוואה שתעמוד בניגוד גמור ליעדי מלחמת "חרבות ברזל" ותכרסם בהישגיה.

לא היה מקום לגישה ביקורתית אילו היה זה מקרה חריג. אולם שיגור הרקטה התרחש כ-24 שעות לאחר הפרה קודמת של הפסקת האש, שכללה ירי לעבר כוחות צה"ל באזור שכונת זיתון. לפי הודעת דובר צה"ל, בתגובה לירי "צה"ל ושב"כ תקפו מחבל בכיר מחמאס שקידם מתווי טרור נגד כוחותינו בצפון רצועת עזה". גם על כך יש לתהות: זו התגובה הראויה? מיהו המחבל הבכיר, ומדוע היה צריך לפגוע בו רק בתגובה לירי אם היה ידוע שהוא מקדם מתווי טרור נגד חיילינו?

חמאס לא מאבד זמן

בזמן שבישראל ובעולם מפנים את המבט להתרחשויות באיראן ובחלקו המערבי של כדור הארץ, וכאשר במערכת האזורית גוברת הדריכות לאפשרות של פעולה צבאית ישראלית נגד חיזבאללה בלבנון, בחמאס ממשיכים במרץ במאמצים לביסוס המשילות ברצועה.

משרדי הבריאות והחינוך של ממשל חמאס מנהלים בתי ספר ובתי חולים בסיוען של קטאר וטורקיה. משרד הכלכלה של חמאס ממשיך להפעיל צוותי פיקוח בשווקים ובבתי העסק ולגבות קנסות. בערוץ הטלגרם של משטרת חמאס בח'אן-יונס נמסר דיווח על הפעילות השנתית שלה, שכללה בין השאר אלפי משימות בתחום השמירה על הסדר הציבורי.

חמאס לא מציג דין וחשבון על מאמצי השיקום הצבאי, כמובן. אבל גם בלי להזדקק למודיעין אפשר להניח כי קצב ההתקדמות בתחום לא נופל מזה של המשילות האזרחית.

כל זה אינו מתרחש במנותק מכניסתן של מאות משאיות אספקה מישראל לרצועת עזה. אי הבהירות לגבי אלה נוגעת לא רק למנגנון החלוקה הפנימי ברצועה, אלא אפילו לתהליכי האישור והפיקוח על הפריטים והאמצעים שמוכנסים לעזה. ניסיון העבר מחייב להניח שכל מה שמועבר לרצועה מנוצל בדרך זו או אחרת בידי חמאס, וזה עוד לפני שדיברנו על ההברחות.

בשורה התחתונה: רצועת עזה היא עדיין חמאסטון, גם אם בשטח קטן יותר ותחת מגבלות ואילוצים. ישראל מיישרת קו עם תוכנית טראמפ, נמנעת מפעילות צבאית עצימה ומפגיעה יזומה בבכירי חמאס, ובחסות הסיוע ההומניטרי מאפשרת לארגון הטרור לבסס את משילותו ולהתחזק. ריבוי הזירות שבהן ישראל מתמודדת בו-זמנית משכיח לעיתים את ההבדלים בין המטרות

שהציבה בכל אחת מהן. יעדיה של ישראל ברצועת עזה אינם רק הסרת האיום, אלא גם מיטוט שלטון חמאס, פירוז הרצועה וסיום המערכה שהתחילה ב-7 באוקטובר בתוצאה שתוריד את החשק לכל מי שיחשוב לחקות את טבח חמאס.

מהלכיו של הנשיא טראמפ עד כה מבססים את האמון בהבטחותיו ביחס לפירוק חמאס מנשקו ולעתיד הרצועה. ברם, אפשר להניח שמימוש אמיתי של ההבטחות ייעשה בידי ישראל בגיבוי אמריקני. ואם כך, אין שום סיבה לאפשר לחמאס להתעצם לקראת הבאות.

להלן חמש המלצות מעשיות לגבי המצב הזה:

א. להגיב בעוצמה ובחוסר מידתיות על כל הפרה של הפסקת האש ² לא רק כדי לגבות מחיר ולהרתיע, אלא כהזדמנות לפגוע בפעילים וביכולות.

ב. "לעשות סדר" באספקה שנכנסת לרצועה: להסדיר את ההגבלות על אמצעים דו-שימושיים, להבהיר את מנגנון החלוקה ולקבוע כללים לגבי הפיקוח על המעברים.

ג. להאיץ את פעולתו של מנגנון בין-ארגוני למאבק בהברחות, וראשית לכול להבין באיזה היקף הן מתבצעות, מהיכן וכיצד.

ד. לדחות ככל האפשר את פתיחתו של מעבר רפיח.

ה. אין לעבור לשלב ב' לפני השבתו של רס"ר רן גואילי ז"ל והצגת תוכנית מעשית לפירוק חמאס מנשקו.

הבשורה הרעה לטהרן

רבות דובר ונכתב על מאפייניו של גל המחאה הנוכחי באיראן ועל הסיכויים שיתפתח לכדי איום ממשי על יציבות המשטר. המייחלים לכך שואבים עידוד מכל דיווח על מוקד נוסף של הפגנות, התנגשויות אלימות, מעורבות של מנגנון הבסיג' או ניתוק רשת האינטרנט ² אירוע שיכול להעיד על עלייה ברמת הטרדה של גורמי המשטר מהמחאות.

האמת ניתנת להיאמר: קשה עד בלתי אפשרי לחזות את התפתחותם של אירועים כאלה בזמן התרחשותם. אין דרך לזהות את הנקודה המדויקת שבה מערכות כאלה צפויות לקרוס עקב המשקל המצטבר של גורמים ונסיבות.

הנוסחה שבחר הנשיא טראמפ להתמודדות בעת הזו עם בעיית איראן היא הצבת קווים אדומים והקרנת איום ברור בעניין ההתחמשות והירי במפגינים. לצד אתגרי הפנים והבעיות הכלכליות הקשות, הנוסחה הזו מעמידה את המשטר בטהרן בפני דילמות קשות לגבי אופן התנהלותו בשני התחומים, ומגבירה את הפוטנציאל להתשה מתמשכת שלו בידי המפגינים.

אזהרת טראמפ כי יתייצב לצד המפגינים אם מנגנוני המשטר יפתחו בירי נגדם משיגה שלוש מטרות. הראשונה היא רוח גבית להמשך המחאות ועידוד צמיחתה של מנהיגות שתוכל להוביל אותן. השנייה היא כבילת ידי מנגנוני הדיכוי. יש להניח כי כוחות המשטר היו מעדיפים לכבות במהירות את האש, ולא להיגרר למאבק התשה שלא ברור מתי וכיצד יסתיים. המטרה השלישית היא בניית לגיטימציה להתערבות חיצונית עתידית.

כדי להגדיל את סיכויי ההצלחה של הגל הנוכחי, חשוב שהמערב יסייע בהבטחת זרימת המידע בתוך איראן וממנה. רשת האינטרנט חיונית כדי לאפשר למוקדי האש להתפתח לשרפה ענקית.

שנית, במישור המדיני, ובעיקר מצידו של הנשיא טראמפ, חיוני להותיר את המשטר באיראן בלי יכולת לספק תשובות לאזרחים ובלי אפשרות להצביע על אופק של תקווה. מהבחינה הזו, העובדה שההתפתחות הזאת מתרחשת כשטראמפ עדיין בראשית כהונתו היא בשורה רעה למשטר בטהרן.

לא תתעלם

בפינה כמעט נסתרת באתרי החדשות, רחוק מאוד מהכותרות על ונצואלה ואיראן, צבא, כלכלה ופוליטיקה, הופיע דיווח מעציב: בשנת 2025 אותרו ברחבי הארץ 213 גופות במצב של ריקבון מתקדם. לעיתים הן נמצאו ימים רבים לאחר המוות, ואפילו שבועות.

את הנתונים הללו מסרו גורמי זק"א, שהוסיפו כי מאחורי המספרים מסתתרת מציאות עגומה של בדידות, ניתוק והיעדר קשר אנושי בסיסי עם הנפטרים מצד בני משפחותיהם, שכניהם ומכריהם מהמעגל הקרוב.

כמי שרואים על כל צעד ושעל את מפעלי החסד העצומים שהתברכנו בהם ואת שיעורי ההתנדבות הגבוהים שממלאים אותנו ברגשי סיפוק ונחת, קשה להישאר אדישים מול התמונה שזק"א הניח מול פנינו. הקריאה לציבור לגלות אכפתיות ולהתעניין בשלומם של קשישים ובודדים בהחלט ראויה. שיחת טלפון אחת ליום תשפיע לטובה, לא רק בתחום הזה.

לצד זאת צריך לקוות שבאומת הסטארט-אפ, החסד והחדשנות דיווח כזה יניע גם יוזמות שיסייעו להפוך זאת לחלק בלתי נפרד משגרת חיינו. אל תשליכי לעת זקנה, ככלות כוחי אל תעזבני.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 09 לינואר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.